Den uforbederlige bibliotekar
Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Nr. 31. Pris 15 Øre.

Øreskrifter for Folket.

Aventyret om Ib, som gik til Havet efter sin Hat. — Rævens List. — Kongedatteren i Kulbjærg Klint. — Spillemanden. — Moderen og Drengen. — Stæren og Gjøgen. — Aftensang.

Af P. Hansen Sønderkøge.

Med 6 Billeder.

Kjøbenhavn.

A. C. Roms Forlagsforretning.

Trykt hos J. H. Schultz.

1882.

Øreskrifter for Folket.

Under denne Fællestitel vil efterhaanden udkomme en Række særdeles billige Hæfteskrifter, indeholdende Fortællinger, Digte og oplysende Skildringer af Natur og Folkeliv.

Nr. 1. **12 Fortællinger** af Folkets Almanak, med 30 Bill. 40 Ø.

— 2. **Kjærlighed og Had**, Fortælling af C. A. Thyregod. — **Lindormen** efter Hebel. M. m. Med 10 Billeder. 10 Øre.

— 3. **Det ene Fornødne**, af Chr. R. — **Vilhelm Tell** af Anton Nielsen. — **En uventet Tilstaaelse.** — **Et Væddeløb.** — **Nisserne i Bjergby Bakke** af Em. Henningsen. M. m. Med 8 Billeder. 10 Øre.

— 4. **Fra Oldtiden** af Fr. W. Horn. — **Petersens Grise** af A. Andresen. — **Husmandsfamiliens Middag** af Camillo Brun. — **Historien om hvordan Jens Rødbro fik Korset**, fortalt af ham selv. M. m. Med 14 Billeder. 10 Øre.

— 5. **En Gudsdom**, Fortælling af Knud Skytte. — **Efter en Sygdom.** Med 4 Billeder. 10 Øre.

— 6. **Nissernes Julekvæld** af Emanuel Henningsen. — **Troldkonen i Stenbaaden**, ved Carl Andersen. — **Til Kukmanden kom**, jysk Skjæmteæventyr ved Evald Tang Kristensen. Med 13 Billeder. 10 Øre.

— 7. **Kvindetroskab** af Zakarias Nielsen. Med 4 Bill. 10 Øre.

— 8. **Baadsmanden fortæller** af C. Middelboe. — **Den ny Avis eller den uheldige Peter.** — M. m. Med 12 Bill. 10 Øre.

— 9. **Spøgelsevognen**, efter en sand Begivenhed, fortalt af Em. Henningsen. — M. m. Med 7 Billeder. 10 Øre.

— 10. **Enkens fortabte Søn**, Fortælling af C. A. Thyregod. Med 4 Billeder. 10 Øre.

— 11. **Ridefogdens Søn**, Fortælling af C. A. Thyregod. — M. m. Med 11 Billeder. 10 Øre.

— 12. **Et fattigt Hjem**, Fortælling af Anton Nielsen. — **Agnete med Guldhaaret.** Med 5 Billeder. 10 Øre.

— 13. **Geoachino.** Fortælling fra Italien af P. P. — **Mosede Hans**, et Sagn. — M. m. Med 8 Billeder. 10 Øre.

— 14. **Skytten paa Hvam**, Fortælling af Emanuel Henningsen. — **Den fiffige Rekrut.** Med 16 Billeder. 10 Øre.

Æventyret om Ib, som gik til Havet efter sin Hat.

Jeg vil begynde med at fortælle, at Ibs Forældre var døde, og at han nu sad ene i sine Fædres gamle Gaard og længtes efter at komme ud i den vide Verden, uden at han dog vidste, hvorledes han skulde udføre sit Forehavende, da han manglede al Ting, lige fra Rejsepenge til hele Klæder paa Kroppen. Da huskede han pludselig paa, at der et Sted i Huset gjemtes en gammel Hat, som havde tilhørt hans Tipoldefader; han havde faaet den — sagde man — af nogle Dværge, fordi han paa sin

Mark havde skaanet den Høj, hvori disse underjordiske boede. Og denne Hat havde den mærkværdige Egenskab, at naar man tog den paa og ønskede sig et Sted hen, saa var man der i samme Øjeblik, og sagde man saa blot: „Pirrevit!“ var man lige strax tilbage igjen, men havde man ønsket en Gang, kunde man ikke ønske igjen, før man havde sagt „Pirrevit“. Ib gav sig til at søge i alle Kroge af Huset efter Hatten, og til sidst fandt han den ogsaa. Men hvor den saa forunderlig ud! Den var sortebrun, af ganske tyndt Stof og saa let som en Fjer; det var, som var den lavet af Flaggermusvinger. Ib lagde den sammen og stak den ind paa sit Bryst; han vilde gaa til Kongen og faa en stor Belønning for den. Kun en eneste gammel, tro Tjenestepige lod han blive tilbage i Huset, og saa begav han sig til Kongen.

Det var en hed Sommerdag, Vejen støvede, og der var ikke Skygge et eneste Sted. Ib følte snart en brændende Tørst, og da der var en Kilde i Nærheden af Landevejen, drak han af den, badede derpaa sin hede Pande i det iskolde Væld, hvorpaa han forfrisket fortsatte sin Vandring.

Han var vel naaet et Par Mils Vej videre frem, da han uvilkaarlig følte ind paa sit Bryst og med Skræk udbrød: „Hatten!“ Ja, den var virkelig borte! Han gjennemsøgte sine Klæder sex, syv Gange med ængstelig Ivrighed, ja, han trak dem af og rystede dem, men Hatten var væk. Pludselig udbrød han: „Jeg maa have tabt den ved Kilden!“ og med fornyet Haab ilede han tilbage. Og da han atter stod ved det klare Kildevæld, sagde han:

„Du friske Kilde,
o svar, du lille,
hvor er min Hat?"

„Det kan jeg virkelig ikke sige dig!" sagde Kilden og blev ved at risle. „Har du tabt din Hat her i Vældet, saa har jeg ladet den gaa videre, jeg samler ikke paa saadanne Sager. Gaa til Bækken og spørg dig for!"

Da gik Ib til Bækken. Det var en lang Kammerat, vindig og snaksom. Den gik just ikke den lige Vej til sit Maal, men bugtede sig hid og did gjennem Engen, kyssede Blomsterne paa Bredden, legede med Sivene, og naar den skulde under en Bro, var den fuld af Smilehuller, plaskede afsted over Stenene, som var det de bedste Løjer af Verden. Saa kunde den siden efter ligge og strække sig dovent mellem Rørene uden at tænke paa at komme videre frem. En saadan Fyr var Bækken, og saa sagde Ib da til den:

„Du blanke Bæk,
saa vims og kjæk,
hvor er min Hat?"

„Din Hat, min gode Ven!" sagde Bækken. „Var det en Filthat eller en Straahat?"

„Det var ingen af Delene," sagde Ib, „det var en Tryllehat!"

„Hille den, en Tryllehat!" udbrød Bækken, „en saadan er sjælden i vore Dage. Men jeg har ingen Hat set. Har den været hos mig, har jeg sendt den til Aaen. Vil du gaa med til Aaen og spørge om den, saa kan vi følges ad, jeg skal samme Vej."

Saa fulgtes da Ib med Bækken; Vejen blev rigtignok fire Gange saa lang, men Selskab gjør korte Mile, siger man.

„Jeg skal sige dig, min Ven," sagde Bækken, „Aaen forstaar sig paa Forretninger, det gjør jeg ikke, den kan nok give dig et godt Raad. Den bærer de store Skibe ind og ud af Havnen, bringer Tømmerflaaderne til Pladserne, og inde i Landet driver den en Mølle, hu, ha! var det mig, gik jeg til Grunde! En Gang vilde de ogsaa have, at jeg skulde være Møllebæk," vedblev den med stor Snaksomhed og rislede rask ved Siden af Ib, „og i Førstningen syntes jeg ogsaa, det var ret morsomt at dreje det store Hjul; men det tog paa Kræfterne, og jeg fik Svindsot. Om Natten kom jeg lidt til mig selv igjen, men snavs gik det, og saa tog Manden Møllen paa Nakken og gik sin Vej, og siden har jeg haft min gyldne Frihed."

Under saadan Tale naaede de Aaen, og Ib sagde da:

„Du stille Aa,
o, svar mig paa,
hvor er min Hat?"

„Hos mig er den ikke, min Søn," sagde Aaen; „men gaa til Havet, der maa den være."

„Ja, Tak skal du have!" sagde Ib, „jeg har i Forvejen været hos Kilden og Bækken, og nu viser du mig til Havet; jeg er kjed af saaledes at løbe fra den ene til den anden."

„Gaa du alligevel der ud og forlang din Hat," svarede Aaen, „du skal ikke bede om den, men fordre den, og faar du den ikke, saa kræv Erstatning!"

Da Ib kom til Havet, laa det stille og drømmende, ikke en Fold var der i dets blaa Klædebon; men da han havde ventet saa længe, havde han ikke Lyst til at vente, til det en Gang vaagnede, og saa raabte han, saa højt han kunde, ud over det:

„Du mægtige Hav,
af din dybe Grav
bring strax min Hat?"

Der gik en Krusning hen over Havets Overflade, Bølgerne hævede sig og rullede mod Stranden; det fik et mørkt og truende Udseende.

„Gaa bort, du usle Kryb!" sagde det. „Langt mere Guld og Sølv og langt flere Smykker og Kostbarheder, end alle Lande og alle Kejsere og Konger er i Besiddelse af, rummer jeg i mit Dyb, skulde jeg da tænke paa saa ringe en Ting som en Hat!"

„Er du saa rig, som du siger," sagde Ib dristig, „saa kræver jeg Erstatning for mit Tab!"

„Erstatning!" sagde Havet haanligt; „jeg kunde i et Øjeblik opsluge dig og det Land, hvorpaa du staar — og jeg skulde give dig Erstatning? Dog for en Gangs Skyld, lad gaa! hvad trænger du til?"

„Jeg har hverken Klæder eller Penge," sagde Ib. Havet grundede tavs i nogen Tid, da kastede en mægtig Bølge en Skibskiste op for Ibs Fødder, og Havet raabte til ham: „Tag den!" og sank derpaa tilbage til sin tidligere Ro.

Ib greb henrykt sit Bytte og bragte det til et nærliggende Krat, hvor han aabnede Kisten og fandt den fuld af prægtige ny Klæder og Læddiken fyldt med blanke, nyprægede Sølv- og Guldpenge.

Det kan nok være, det var noget andet end den elendige Hat! Han lukkede Kisten forsvarligt igjen, og af en Fragtmand, som netop kom forbi, lod han sig og sin Skat befordre til den store By, hvor Kongen boede.

Det er forbavsende, hvor let man nemmer at give mange Penge ud, og Ib stod slet ikke tilbage for nogen. Hver Dag spiste han ægte Skildpadde og drak den dyreste Vin, røg Cigarer til 50 Øre Stykket og kunde aldrig faa en 10 Krone-Seddel til at række længere end til to Fidibusser — se, paa den Maade kunde Pengene let gaa, og det gjorde de ogsaa, og til sidst havde han ikke en Øre tilbage.

Da tænkte Ib ved sig selv: „Min Hat vilde have indbragt mig langt mere, end jeg fik af Havet; det skylder mig altsaa endnu en god Sum, den vil jeg gaa at kræve.“ Og saa gik han for at kræve Havet igjen. Da han kom til det, var det mægtig oprørt; langt borte hørte man dets Brølen, og de høje, hvidkammede Bølger slog mod Kysten, saa Landet ordentlig rystede. Havet ænsede ham ikke, gav slet intet Svar paa hans Raab; men pludselig kastede en Bølge Hatten op paa Strandbredden.

Han vilde næppe tro sine egne Øjne, da han holdt den i sine Hænder; han vendte og drejede den for at se, om det var den rette, og satte den til sidst paa Hovedet for at prøve den.

„Saa ønsker jeg da, at jeg var hjemme!“ udbrød han.

Han mente hjemme i det lille, fugtige Hul,

dybt i en Kjælder, hvor han nu boede, da Pengene var slupne op.

Hvor forbavset blev han derfor ikke, da han et Øjeblik efter at have udtalt sit Ønske stod i den gamle, kjendte Stue i sit Fædrenehjem, hvor den gamle, tro Pige omfavnede ham under Glædestaarer.

„Nej, jeg vil bort her fra!" raabte han og sled sig ud af hendes Arme, trykkede Hatten fastere paa Hovedet og vilde just udtale det mægtige Trylleord, der skulde føre ham tilbage; men han blev staaende bleg som et Lig paa Gulvet, thi han huskede ikke længer Ordet. Han kløede sig bag Øret, holdt sig paa Panden, gned sin Næse og brugte flere andre virksomme Midler for at oplive sin Hukommelse. Dog, det var forgjæves, Ordet var og blev borte.

Da faldt han fortvivlet om i Stolen, hulkede og græd som et Barn og blev ved at græde, til han græd sig selv i Søvn. — Først mange, mange Dage efter sagde han til den gamle Pige: „Jeg har fortjent det! jeg søgte at vinde Rigdom, og alle viste mig paa den rette Vej: Kilden, Bækken og Aaen, og da jeg kom til Havet, gjorde det mig rig som en Fyrste. Men jeg forstod ikke at være rig og fortjente derfor heller ikke at være det — nu vil jeg leve i Ydmyghed som mine Fædre!"

De Ord gjorde han til Sandhed. Og havde der været mere at fortælle om ham, havde Æventyret nu ikke været ude.

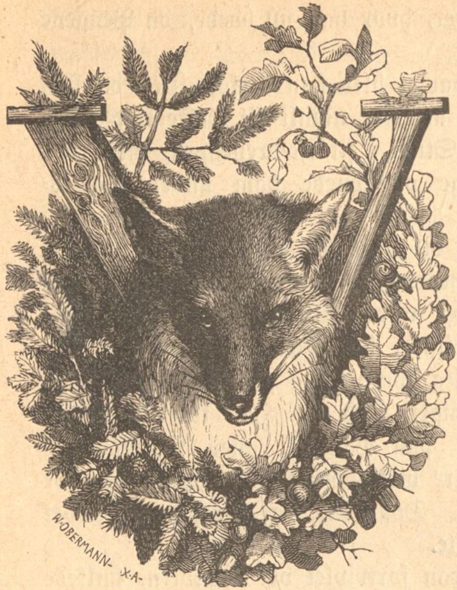

Rævens List.

ed Mosen en Ræv kom en Jæger paa Skud,
og skjønt den helst vilde knebet ud,
den mærked, den kunde ikke.
Mens Jægeren holdt sin Bøsse til Kind,
den listede frem, saa myg i Sind,
med Taarer i sine Blikke.

„Hr. Jæger, du Skovens frejdige Søn,
du vil ej nægte den sidste Bøn,
som gjøres dig af din Fjende!"
„Mæl," sagde Jægeren, „dit Begjær!
og hvis det ret og rimeligt er,
jeg nægter det ingen Sinde."

„Saa hør da," mælede Ræven med List,
„der blinker en Kilde bag Bakken hist,
af den jeg ofte har drukket.
O, skjænk mig Livet, du bolde Svend,
indtil af Kildens Vande igjen
min svare Tørst jeg har slukket."

„Jeg maatte være en Hedning vild,
hvis ej jeg bøjed mit Øre til
slig sømmelig Bøn og Tale.
Jeg ærligt lover dig denne Gang,
indtil du har slukket din Lyst og Trang,
skal ikke dit Livslys dale!"

Da lagde Ræven sig rolig ned.
„Hvad!" raabte Jægeren heftig og vred,
„hvi gaar du ej til din Kilde?"
„Nej!" svarede Ræven, „hin Kildes Vand
skal aldrig fugte min Læbes Rand,
min brændende Tørst ej stille.

Thi drikker jeg ej af Vældet hist,
ret aldrig udløber da hin Frist,
i hvilken du skjænked mig Livet."
„Ræv!" sagde Jægeren, „gaa din Vej!
For denne Gang, trods din Rævestreg,
jeg holder det Ord, jeg har givet."

Kongedatteren i Kulbjærg Klint.

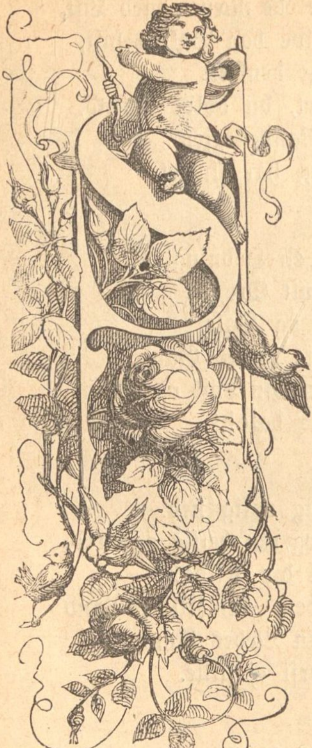

Sagnet har fortalt, at der boede en Klintekonge i Kulbjærg Klint, og det sagde om ham, at han var saare mægtig, saa at han ikke en Gang taalte, at selve Landets Konge gik over Havsted Aa og kom ind i hans Rige. Det var imidlertid i gamle Dage; til sidst kom der en Konge, som hverken var overtroisk eller bange, og han red rask over Broen med sit Følge ind i Klintekongens Land, jagede i dets Skove, fiskede i Bækkene og red Væddeløb paa Sletterne, og Klintekongen rørte ikke en Finger for at hindre alt dette Uvæsen. Dog var han ikke død endnu. Han sad dybt i Klippen i sine Kalkhvælvinger og fnyste af Harme, og han svor ved alle de Guder, han kjendte, at tage Hævn over Kongen.

Nu gik der mange Aar. Slet ingen tænkte paa, at Klintekongen sad og grundede paa noget ondt, ja, man troede ikke en Gang, at han var til mere. Men da forsvandt pludselig en Dag Kongens Datter og hendes Terne. Man havde set dem gaa ind i en lille Lund ved Stranden, og man kunde følge deres Trin lige ned til Bredden, hvor tydelige Spor viste, at en Baad var skudt fra Land, og nu tvivlede ingen paa, at det var Klintekongen, der havde luret paa dem og paa sin Snække ført dem bort til sin Hule.

Der blev stor Sorg over hele Riget ved denne sørgelige Begivenhed, thi alle holdt af Prinsessen, fordi hun var elskelig og god.

„Ak, hvad skal vi gjøre for at faa vort Barn tilbage?" sukkede Dronningen, og hendes Hænder sank som afmægtige i hendes Skjød. „Vi maa udlove hende selv og det halve Kongerige til ham, som frelser hende."

„Nej fy!" sagde Kongen, „det er saa almindeligt, den Historie ser man i alle Æventyr. Jeg vil kundgjøre, at han, som befrier Prinsessen, skal være mig som en Søn og arve Riget efter mig, og kan han vinde hendes Hjærte, giver jeg dem glad min Velsignelse."

Prinsessens Forsvinden og Kongens Kundgjørelse rygtedes snart vidt om Landene, og mangen Prins og Ungersvend kom langvejs fra til Kulbjærg Klint, rokkede ved dens Kalkblokke og kigede i alle dens Kroge, men Indgangen til Klintekongens hemmelige Hvælving kunde de ikke finde, og saa rejste de igjen med uforrettet Sag. Kun en Prins kunde ikke saa let forlade Stedet. Det

var Kongesønnen fra Naboriget. Han var dragen hjemme fra med det frejdige Haab, at han var den udvalgte, der skulde befri Prinsessen. Og han kjendte jo af Æventyr og Sagn, hvorledes Hundreder Prinser før ham havde baaret sig ad i lignende Tilfælde. Men hvad hjalp nu al hans Erfaring! Han følte sig magtesløs over for Klintekongen, der sad saa lunt i sin lukkede Borg, og dog kunde han ikke forlade Stedet, hvor han var saa nær Prinsessen, der sukkede efter Befrielse.

Han lagde sig under en skyggefuld Bøg i Udkanten af Skoven for at finde lidt Hvile. Men han kunde slet ikke lukke et Øje, thi tæt ved i en Busk sad en Gulspurv og sang saa dejligt, at han umuligt kunde lade være at lytte. Lidt efter lidt blev dens Sang klarere og tydeligere, og til sidst syntes han, at han kunde forstaa Ordene, som kom de fra et Menneskes Læber.

„Ungersvend!" sagde Fuglen, „bild dig bare ikke ind, at du kan befri Prinsessen med det Spyd, du har ved Siden! Kast det bort, det er lige saa unyttigt som Fjeren i din Hat!"

„Hvad vil du da, jeg skal gjøre?" spurgte Prinsen.

„Du skal flyve langt, langt her fra over de vilde Have til hint øde Klippeland højt mod Nord! Der dybt i Bjærget Hekla bor en gammel Smed, som har smeddet den kunstige Laas paa Klippeporten; han er en god og velvillig Fyr og smedder dig gjærne en Nøgle til Laasen, naar du kommer saa langvejs fra; thi kun han ved, hvordan den skal være."

„Ak, hvorledes vinder jeg did, og hvorledes kommer jeg tilbage?" sukkede Prinsen.

Da pillede Fuglen to Fjer af sig, i det den sagde: „Se, her har du Vinger! Sving dem kun kjækt, saa skal din Flugt gaa hurtigere gjennem Luften end Ørnens! Dog vent et Øjeblik," vedblev Gulspurven, „giv mig dit Billede, at jeg kan vise Prinsessen det og glæde hende dermed."

Prinsen havde ikke sit Billede hos sig, og da fløj Fuglen op i en Sølvpoppel og plukkede et

Blad. „Tag det og se nøje derpaa, mens Solen skinner," sagde den. Han tog Bladet i Haanden og stirrede paa det, men før han vidste det, stod hans Træk paa den blanke sølvlignende Plade. Han fik ikke Tid til at udtale sin Forundring, thi Fuglen nappede det af hans Haand, kvidrede Farvel og fløj med det over Hegnet.

Prinsen saa nu paa de to Fjer, og for at prøve dem, tog han en i hver Haand, svingede dem lidt og se! Pludselig voxede de til store, stærke Vinger, som dog var saa lette at føre som en Fjer. Hvert Slag, han gjorde, løftede ham hurtigt fra Jorden, og da det var saa let som en Leg for ham, vedblev han at slaa med Vingerne. Han tænkte ikke paa, at han kom saa hurtig afsted, før han saa det store mørke Hav under sig. Det var langt ud paa Natten, da han naaede Hekla; dog var det ganske lyst, thi paa Island bliver det om Sommeren ikke saa tidligt mørkt som hos os. Han lod sig langsom dale ned gjennem Krateret, og kom derpaa ned i Bjærgets Indre, hvor Smedden boede. Denne var strax villig til at udføre, hvad Prinsen ønskede. Han gjorde Ild paa Essen, og da han havde faaet lystigt Fyr, lagde han et Stykke Is i Ilden, trak i Blæsebælgen, saa det sprøttede og hvæsede.

„Hvad for noget!" udbrød Prinsen, „vil du smedde Nøglen af et Stykke Is?"

„Ja, hvorfor ikke," sagde den gamle. „Jærn findes ikke her i Bjærget, saa hærder jeg Isen i Nordenvind og fyrretyve Graders Kulde, da bliver den haardere end Jærnet, kan taale Ilden og lade sig gløde og smedde."

Det havde Prinsen aldrig hørt før. Imidlertid vedblev den gamle at trække Bælgen, saa Flammerne stod højt op ad Bjærget, og alle Islænderne samledes og gruede, thi de troede, det skulde revne. Nøglen var dog snart færdig; der blev ikke slaaet et Slag paa den, men han tog den færdig ud af Essen. Da den var afkølet, rakte han Prinsen den, og denne havde netop sagt Tak og vilde til at flyve igjen, da den gamle standsede ham med de Ord: „Stop lidt, min Ven! Du kan maaske gjøre mig en Tjeneste. Jeg har en gammel Gjæld, som jeg gjærne vilde betale. Det er vel et Par Hundrede Aar eller tre, siden jeg kom ridende fra Bloksbjærg og her til, da standsede jeg paa Dovre, hvor min Hest fik et Fjerdingkar Havre af en gammel Hex, som bor der, tag det med og sig hende Tak for Laan!"

„Bare jeg kan have det," sagde Prinsen.

„Aa, som ingen Ting," sagde Smedden og pakkede Havren saa fast paa Ryggen af ham, at det forekom Prinsen, at det voxede fast og blev til en hel Pukkel; men han tænkte ved sig selv: „jeg bliver jo af med det paa Dovre."

Saa fløj da Prinsen igjen hen over de vilde Bølger; men da han kom til Dovrefjæld, vidste slet ingen af Hexen at sige. Det var over Hundrede Aar siden, den sidste Hex blev brændt der i Landet. Han maatte da beholde sin Pukkel, da ingen anden kunde tage den af end Hexen, og mismodig kom han igjen til Bøgetræet, hvor han havde talt med Gulspurven. Han lagde sig som første Gang igjen under Træet, og den lille Fugl sad allerede i Busken, som havde den længe ventet paa ham.

„Nu har du Nøglen til Porten," sagde Fuglen, „men den skal drejes syv Gange rundt i Laasen, og hertil behøves syv Mænds Styrke. Er du saa stærk?"

„Ak nej," sagde Prinsen, „jeg er derimod skamskjændet af den nedrige Smed. Se en Gang min Ryg, som før var saa lige!"

„Bryd dig aldrig om det!" trøstede Gulspurven ham. „Det er en lille Spøg, han har haft med dig, det skal vi nok siden rette. Nu maa du flyve til Ertsbjærgene — det ved du nok, hvor det er — der er en Jærnkilde, og naar du drikker tre Gange af den, voxer dine Kræfter, saa du kan dreje Nøglen de syv Gange. Der sidder en Gubbe ved Kilden og vogter den, men han nægter ingen en styrkende Drik."

Prinsen fløj da til Ertsbjærgene og fandt Kilden, som Gubben bevogtede. Den gamle Kildemand var en smuk Olding, kun havde hans ene Øje en lille Skavank. Han kunde ikke se lige med det. Imidlertid fik Prinsen Lov til at tage en Slurk af Kilden. Han lagde sig da paa Knæ og bøjede sig ned mod Vandet, men da Læberne først berørte dette, kunde han ikke dy sig, han tog hele tre Slurke.

„Det var ikke ærligt," sagde Kildemanden, „du maa give mig Erstatning for de to Slurke. Jeg ser, du har kjønne Øjne — vedblev han — dem kunde jeg have Lyst til, dog bare til det ene — lad os bytte en Gang!" Og den stakkels Prins maatte finde sig i, at Kildemanden gav ham sit skjæve og tog selv hans det lige Øje.

Prinsen kom sørgmodig tilbage til Bøgetræet og beklagede sig igjen for Gulspurven over den

Tort, han havde lidt, men Fuglen var som altid ved godt Mod og sagde: „Nu har vi slet ikke Tid til at tænke paa saadanne Smaating; du er sat i Stand til at komme ind i Klintekongens Borg; men han har tolv Mands Styrke, og du kun syv — hvorledes vil du overvinde ham?"

„Det ved jeg ikke," sagde Prinsen, „maaske sender du mig paa et tredje Tog, hvor jeg skal lide ny Overlast?"

„Nej," sagde Gulspurven, „denne Gang ikke. Her tæt ved i Skovgrøften, vokser et mærkeligt Rør, som ikke har bestilt andet den hele Sommer end lyttet til Fuglesangen, saa dets hule Stængel er fuld af Toner. Skær et Led af og blæs i den ene Ende, saa strømmer de ud af den anden!"

„Men hvad skal jeg bruge den Rørfløjte til?" spurgte Prinsen.

„Du skal blæse Klintekongen et Stykke paa den," sagde Gulspurven, „og nu Farvel, du ser mig ikke mere i denne Skikkelse!"

„Aa hør," raabte Prinsen, „sig mig først hvem du er, du som tager saa inderlig Del i min Skæbne?"

„Jeg er Prinsessens Terne," sagde Gulspurven, „Klintekongen har givet hende Magt til at gjøre mig til en Gulspurv, for at jeg kan flyve ud og bringe nyt tilbage." Da den havde sagt dette, smuttede den bort mellem Bladene, og Prinsen stod alene og vidste hverken, hvad han skulde gjøre med sin Nøgle, Fløjte eller syv Mands Styrke.

Han gik imidlertid ned, hvor Klinten danner en høj Kalkmur langs Stranden, gik frem og tilbage mange Gange, indtil han opdagede et lille

Hul i Væggen, hvor han troede, at Nøglen kunde passe. At stikke den ind og dreje den de syv Gange rundt, var et Øjebliks Sag, og ganske rigtig aabnede den mægtige Granitport sig paa skrigende Hængsler, saa han uhindret kunde gaa ind i den store Kalkhvælving, som viste sig for ham. Men Klintekongen sov ikke, og da Prinsen hørte hans Trin og saa ham fnysende komme hen mod sig, tænkte han: „Nu er det vist, jeg skal blæse ham et Stykke!" Han satte Fløjten for Munden, og strax strømmede Tonerne fulde og klare i dejlige Melodier ud af det simple Rør. Klintekongen standsede, men han kunde ikke staa stille med Benene, han maatte flytte dem og det i Dansetakt til Melodien; thi det var Fløjtens Tryllemagt, at enhver, som hørte den, maatte danse i Takt til dens Toner. Spillet blev stedse hurtigere og hurtigere, og Dansen ligesaa. Klintekongen stønnede af Raseri og Udmattelse; han kastede sit Sværd og sin Krone hen ad Stengulvet og faldt selv om pustende af Træthed. Spillet holdt et Øjeblik op, men da Prinsen igjen begyndte at blæse, sprang den anden op med et Brøl, og nu gik Dansen i en Hvirvel, til Klintekongen styrtede med Panden mod Fliserne og rørte ikke et Lem mere. Hans Fald lød med et mægtigt Brag gjennem hele Klinteborgen, og strax kom en gullokket Jomfru og hilste Prinsen som Herre i Kulbjærg Klint.

„Er du Prinsessen?" spurgte han.

„O, nej," sagde hun, „jeg er kun en Terne og hedder Elva; kjender du mig ikke? Jeg er Gulspurven, kom, saa skal jeg føre dig til Prinsessen."

Han lod sig lede af Elva gjennem utallige

Gange til det Værelse, hvor Prinsessen boede. Men da denne saa ham, vendte hun Hovedet bort og udbrød: „Ak Elva, det er jo slet ikke ham, hvis Billede du gav mig."

Da fortalte Elva om hans lange Rejser for hendes Skyld; paa dem var han bleven saa ilde tilredet, som han nu var, og meget mere sagde hun, men Prinsessen vedblev at græde, alt mens Elva førte dem ned til Stranden, hvor Baaden laa, der skulde føre dem bort. Prinsessen lagde Mærke til, at Elva tog Klintekongens Krone op og stak den til sig. De gik alle tre ud i den lille Baad, men da de skød fra Land, blev den til en stor Snække med svulmende Sejl, og strax havde de Medbør.

Prinsessen stod ved Masten og saa bedrøvet ud i det fjærne. Snart hævede den mægtige Kongestad, der var deres Maal, sig for hans Blik. Pludselig stod Prinsessen for ham, hun havde hidtil været nede i Rummet med Elva.

„Jeg kjender min Faders Løfte," sagde hun, „min lille Gulspurv har for længe siden fortalt mig om det. Jeg har været utaknemmelig mod dig, tilgiv mig, det var kun flygtig Forfængelighed; men nu kroner jeg dig, som min Redningsmand og Herre!" I det samme satte hun Klintekongens Krone paa hans Hoved. Da skete der en mægtig Forandring med ham: hans Ryg blev ret, og med Øjet saa han lige, han var igjen den samme, friske Ungersvend, som da Gulspurven første Gang traf ham. Klintekongens Krone skjænkede enhver, der tog den paa, Ungdom og Skjønhed, det var dens hemmelige Magt.

Der blev Glæde om Bord, og snart blev der Glæde i Byen, da Prinsessen traadte i Land med sin Befrier. Den gamle Konge vidste af Fryd ikke paa hvad Ben, han skulde staa; han kyssede sin Datter og omfavnede sin unge Søn vel Hundrede Gange. Og da disse tvende gik over Slotsbroen, rejste de to gamle Malmløver sig op paa Bagbenene for at vise dem Ære, det var noget, de aldrig før havde gjort.

Saa holdt da Prinsen og Prinsessen Bryllup, og Gildet og Festlighederne varede saa længe, saa længe; men nu er de da forbi, og det er Æventyret ogsaa.

Spillemanden.

I Landsbyer og i Stæderne
er Spillemanden i Ry,
lidt fattig er han i Klæderne;
thi der er ingen af Skrædderne,
der vil forære ham ny.

Men Buen danser paa Strængene,
og Hunden danser paa to
med Hatten i Munden til Pengene,
og alle smaa Piger og Drengene
de glemmer ham ej, kan I tro!

Den stakkels gamle, han kjender ej
en Arne stille og blid;
han fremmed er, hvor han vender sig,
og tit og ofte det hænder sig,
han ejer ikke en Hvid.

Dog ser man ham aldrig hvilende,
nej, spille han maa og le;
Smaabørnene kommer da ilende,
de danser til Tonerne smilende
— hans Hjærte græder af Ve!

Moderen og Drengen.

Han var en rask og
yndig Dreng,
saa glad som Fuglen i
Skove;
han græd kun, naar han skulde i Seng,
da vilde han slet ikke sove.

Og Moderen puslede om sin Ven
og rettede Lagen og Pude:
„I Morgen skinner der Sol igjen,
saa kan du lege der ude.

Vorherre holder af alle smaa,
som glade i Seng sig lægge;
hans Engle ved deres Leje staa
og vil hver Morgen dem vække.“

Hun strøg fra Panden hans lyse Haar
og mildt sig over ham bøjed;
da læste Drengen sit Fadervor
og lukkede trøstig Øjet.

Men gjennem Moderens milde Sjæl
saa underligt Tankerne ile:
hun tænkte paa Livets sidste Kvæld,
hvor nødigt vi gaa til Hvile.

Vi er dog alle kun Børn for Gud,
hans Godhed her vi ej fatter;
thi slukker han nu end Lyset ud,
der kommer en Morgen atter.

Stæren og Gjøgen.

„Kukkuk!“ raabte Gjøgen i Skovens Træ'r,
det klang gjennem Løvet
saa friskt og dejligt;
strax op til dens Sæde der svang sig en Stær
og sagde: „Jeg kommer vel ej ubelejligt?
Jeg er, tør jeg mene, et Sprogtalent,
som Folk kan jeg lære at tale omtrent;
men dit Sprog er smukkest af alle i Lundene,
jeg beder dig, lær mig Begyndelsesgrundene!“
Da svarede Gjøgen saa bister i Sind:
„Du Tosse, lad saadanne Griller kun fare!
Du kan ej som jeg se i Fremtiden ind,
naar Mennesker spørger, hvad vil du da svare?
saa nytter det ej, du har lært noget fremmed —
nej, fløjt os hver Sang, som i Reden du næmmed,
til dem vil vi lytte, de kan os fornøje
men vær ingen snakkende Pappegøje!“

Aftensang.

Du gode Gud, som ser og ved
hver Bølges Gang i Storm og Stille,
du kjender ogsaa mine Fjed
fra Gry og indtil Aften silde.

Du saa, hvor tit jeg vildsom for
med Strømmen hid og did i Rummet;
hvad godt, jeg gjorde her paa Jord,
det er ej mer end Bølgeskummet.

Men, milde Herre, jævner du
ved Aften hver en Fold i Voven:
jævn ogsaa mine Veje, nu
da Solen ganger ned bag Skoven!

Se, Hænderne jeg folder trygt
og paa din Naade mig forlader,
jeg tør jo slumre uden Frygt,
thi du er min og alles Fader.

Nr. 15. **Kjødædende Planter** af E. Toepfer. — **Filipsens Skat,** Fortælling af Knud Skytte. — **Bjærgmandens Salve.** — M. m. Med 13 Billeder. 10 Øre.

— 16. **Dyrplageren,** Fortælling for Ungdommen af Emanuel Henningsen. — M. m. Med 8 Billeder. 25 Øre.

— 17, 18, 19 og 20. **Muntre Fortællinger** à 25 Øre.

— 21. **Jens Gjedsøes Skat,** af C. A. Thyregod. — **Kulkjælderei** med 16 Billeder. — M. m. 10 Øre.

— 22. **Skjælmen paa Mols,** Skjæmteæventyr ved Evald Tang Kristensen. — **En katolsk Kirkefest,** af Zakarias Nielsen. — **Stenmanden,** et Sagn med 12 Billeder. 10 Øre.

— 23. **Stendyssen,** Fortælling af M. M. med 6 Billeder. 10 Øre.

— 24. **Lige for Lige,** en Historie af Bertel Elmgaard. — **Nord og Syd,** af Plenge. — M. m. Med 12 Billeder. 10 Øre.

— 25. **Vennerne i Store-Mers,** Fortælling af C. Middelboe. — Det almindelige Pindsvin med 5 Billeder. — M. m. 10 Øre.

— 26. **Mette Bognsen,** en Livshistorie af Emanuel Henningsen. — **Den whitehead'ske Torpedo** eller Fisketorpedoen, af W. M. Med 5 Billeder. 10 Øre.

— 27. **Ungdommelig Kjærlighed,** Fortælling af Mads Hansen. — **Løjerlige Fisk,** ved E. Toepfer, med 10 Billeder. 10 Øre.

— 28. Kartoflen. — Draaben. — Hammeren og Knibtangen. — Drengen med Blomsterne. — Et Familiestykke. — Drengen der solgte Træskeer. — Egen og Hybenranken. — Irisken og Skaden, af P. Hansen Sønderkøge. Med 4 Billeder. 15 Øre.

— 29. Der er Penge i Lyset. — Drengen paa Kjæphesten. — Smaahistorier. — Trofast. — Orangutangen. — Ved Plankeværket. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

Nr. 30. Et Æventyr i et Album. — Støvet og Lyset. — Eddystone. — Pigen og Andemo'er. — Skomagerdrengen. — Et Æventyr under Vandet. — Fiskeren. — Agurken og Pæren. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 7 Billeder. 15 Øre.

— 31. Æventyret om Ib, som gik til Havet efter sin Hat. — Ræveus List. — Kongedatteren i Kulbjærg Klint. — Spillemanden. — Moderen og Drengen. — Stæren og Gjøgen. — Aftensang. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

— 32. Et Æventyr paa Kullen. — Tyveriet. — Helle. — Lille Frida og hendes Kat. — Arresø. — Spillemanden med Harpen. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 7 Billeder. 15 Øre.

— 33. Jægerens Æventyr. — Lige for Lige. — Et Billede fra Svejts. — Benvedtræet. — Anna og Duen. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 10 Billeder. 15 Øre.

— 34. Under Linden. — Ole Skjære og Bakkemandens tre Gaver. — Knud og Inger. — Hunden og Spurvene. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 4 Billeder. 15 Øre.

— 35. Æventyret om den lille Rasmus. — Lille Inger og Ulven. — I Kaalhaven. — Hanen og Hønen som skulde til Dyrehavsbakken. — Græshoppen som blev kejserlig Springer. — Tjørnebusken. — Under Æbletræet. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 8 Billeder. 15 Øre.

— 36. Nissens Hue. — Et Billede fra Mainz. — Det skal være ganske bestemt. — Ved Daggry. — Bølgerne. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

Husflidsmanden og Kromanden. Fortælling af Knud Skytte. 35 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,

Kjøbenhavn, V.